

Ruotu #46	Hapala Tynkä/Kalajoki
------------------	----------------------------------

Sotilastorppa sijaitsi Kalajoella Tyngän kylän yhteismaalla vajaat 8 km Kalajoen emäkirkolta.

Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#26	Rahia Anders Anderss	Tynkä
#9	Rahia Michel Jakobss	Tynkä
#20	Ruhkala Matts Simonss	Tynkä
#31	Lakoi Mickel Hinderss	Tynkä

Vuoden 1752 katselmuksessa katsottiin, että tupa tuli kengittää ja nostaa ylös maasta kivijalalle. Edellisen sotilaan lesken tuli korjata neljä ikkunaruuua ja nykyisen sotilaan yksi ruutu. Lisäksi sotilaan tuli uusia takan edestä kaksi lattialankkua ja rapata takka ja savupiippu saven ja kalkin seoksella. Muut rakennukset olivat kunnossa. Peltomaata torpalla puuttui vielä neljännes määrälästä. Nykyisen sotilaan ja edellisen sotilaan lesken tuli perata umpeen kasvanut laskuoja ja Michell Kakoin piti kaivaa peltopalstansa ympärille vajaat 150 metriä uutta ojaa. Peltojen ympäräysaidat olivat kunnossa. Kakoi ja Ruchkala olivat raivanneet torpalle niittyosuutensa ja suojanneet ne havuaidoin. Jacob Rahja aikoi raivata osuutensa tulevana syksynä, mutta Erick Rachia ei tiennyt palstaa, minkä voisi raivata.

Vuoden 1779 katselmuksessa tupaan tuli laittaa uudet malkapuut ja kolme ikkunaruuua. Uuni tuli korjata. Kaivo tuli syventää.

Vuoden 1782 katselmuksessa tuvan lattia piti korjata takan edestä ja päätyseinän ikkuna tuli ”lyijyttää”, eli lasittaa. Uusi kivinavetta tuli rakentaa kahden vuoden kuluessa. Eric Rahja oli raivannut uuden niittypalstan.

Vuoden 1791 katselmuksessa todettiin ruotutalollisten asuvan torppaa, kunnes sotilas palaa komennukselta. Tupa tuli purkaa ja koota uudelleen ja vaihtaa huonot hirret uusiin. Uusi navetta oli tehty kivistä. Pellot olivat kunnossa, mutta ojat ja aidat tuli kunnostaa. Puutteet tuli korjata vuoden kuluessa 3 riikintaalerin 16 killingin sakon uhalla.

Olof Liten

1734–1746

Olof on syntynyt Savossa noin vuonna 1716. Hänet otettiin sotilaaksi 7.6.1734, jolloin hänen sotilasasuunsa kuului vanhan mallinen hattu, sukat ja liivit. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42 ja rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Hän kuoli 12.12.1746.

Olof Olofss Liten s. _._.1708, k.10.12.1746 Kalajoki, [vihitty 1.avioon _._.1734](#) **Susanna Simonsdr Ruhkala** s. _._.1710, k.27.4.1771 Kalajoki [Susanna vihitty 2.avioonsa 21.7.1754](#) Kalajoki [Pehr Michelss Alajoki](#).

Lapset:

Olaus s.16.7.1743 Kalajoki,

Christina s.6.5.1745 Kalajoki, k.26.5.1745 Kalajoki.

Michel Liten (/Malm)

1747–1761

Michel on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1721. Hänet otettiin sotilaaksi vuonna 1747. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1750–51 ja 1754; vuonna 1751 hän oli sairaana Malmilla ja vuonna 1754 hän toimi salvosmiehenä. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–62 palvelen vuonna 1761 laivastossa. Hänet siirrettiin 15.7.1762 ruotuun #8 ja hän sai nimen **Malm**.

Katso ruotu #8.

Bertil (Malm/) Liten

1762–1771

Bertil on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1744. Hän oli 177 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 15.7. 1762 ruotuun #8 sotilasnimellä **Malm**. Hänet siirrettiin 20.1.1763 komppanian katselmuksessa tähän ruotuun ja nimeksi annettiin ruodun perinteen mukaan **Liten**. 4.3.1771 hänet siirrettiin edelleen ruotuun # 27, missä palveli vuoteen 1790 (katso).

Kts. ruotu #27.

Johan Ståhland

1771–1790

Johan on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1746. Hän oli 170 cm pitkä. Hän aloitti sotilaspalveluksensa 26.2.1771 ruodussa #27, mistä siirrettiin 4.3.1771 tähän ruotuun. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvelen kesän 1788 saaristolaiivastossa, keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuonna 1789 rykmentin sota-toimiin Savon rintamalla. Tammikuussa 1790 hän oli sairas ja kuoli Säamingin Kallislahdessa 31.5. 1790.

Johan Mattss Ståhlhand s.31.6.1745 (RK myös: s._.4.1745), k.31.5.1790 kentällä, vihitty 1.avi-oon 29.1.1769 Kalajoki **Brita Eriksdr** s.20.6.1746, k.29.6.1778 Kalajoki (lapsivuoteeseen), vihitty 2.avi-oon 27.12.1780 Kalajoki **Beatha Eskilsdr Hautala** s.4.6.1748 Kalajoki (vanh. **Hautala Eskell ja Beata Olofsdr**), k.16.2.1784 Kalajoki.

Lapset 1.aviosta:

Matts s.15.5.1769 Alavieska (Käändä), vihitty 10.11.1793 Nivala **Maria Andersdr Kuckola**, ent. **Pajula/Engman** s.2.8.1778 Veteli (RK/Nivala: s.8.2.1778) (vanh. sotilas **Engman**, myöh. **Pajula/Kuckola, Anders Henrichss** s.1.5.1755 ja **Maria Michelsdr** s.20.10.1753). Matts muutti kotoaan pois vuonna 1789, ja hän tuli kotivävyksi Nivalan Pajulaan vuonna 1793 ja muutti Marian vanhempien mukana Nivalan Kukkolaan vuonna 1797,

Johannes s.30.7.1770 Kalajoki (RK myös: s._._.1769 ja s.9.1.1776), k.15.10.1846 Haapajärvi, vihitty 7.11.1803 Kalajoki **Maria Jacobsdr Ala-Ahvenlampi** s.13.3.1775 Pyhäjoki (RK myös: s.13.6.1779), k.6.7.1846 Haapajärvi (vanh. **Ala-Ahvenlampi**, ent. **Järfwelä, Jacob Pehrss** s.25.8.1753 Saloinen ja **Susanna Mårtensdr** s.27.8.1750). Johan palasi Savosta vuoden 1813 tienoilla. Heidät on merkitty itsellisiksi Kalajoella vuosina 1813–16. Vuonna 1816 he muuttivat Nivalaan, missä he asuivat ensin Kuckolan torpassa vuosina 1816–17. Vuosina 1818–19 he olivat itsellisinä Nivalassa. Edelleen he muuttivat itsellisiksi Haapajärvelle vuonna 1818.

Lapset:

Brita Maria s.16.6.1803, k.14.2.1886 Pihitipudas, vihitty 7.11.1825 Haapajärvi **Michel Michels Philpula** s.23.7.1804 Haapajärvi (vanh. **Philpula Michel Mattss** s.28.2.1772 ja **Britha Pehrssdr** s.28.3.1774),

Caisa s.13.9.1806 Kalajoki, k.15.4.1885 Nivala, vihitty 14.8.1831 Nivala **Abel Mattss Karvosenoja** s.11.3.1813 Nivala, k.13.11.1866 Nivala (vanh. **Karvosenoja**, ent. **Keski-Laakkonen, Matts Johanss** s.23.8.1782 Nivala/Haapajärvi (RK myös: s.4.7.1785) ja **Valborg Olofsdr Laackonen** s.11.6.1775). Caisa palasi Haapajärveltä Nivalaan 5.12.1825.

Lapset:

Johan s.7.9.1827 Nivala, k.13.3.1884 Kärsämäki,
Brita Caisa s.25.11.1829 Nivala, k.19.5.1852 Nivala,
Maria s.18.6.1832 Nivala, k.17.3.1833 Nivala,
Maria Lisa s.22.1.1834 Nivala,
Emanuel s.20.7.1840 Nivala, k.18.6.1868 Nivala,
Michel s.1.11.1843 Nivala, k.5.1.1862 Nivala,
Johanna s.28.8.1846 Nivala, k.21.1.1850 Nivala,
Anna s.21.8.1852 Nivala, k.7.12.1897 Nivala.

Susanna s.16.12.1810 Kalajoki, k.27.8.1813 Kalajoki,
Jacob s.26.7.1813 Kalajoki, k.20.5.1833 Haapajärvi,
Eric s.23.8.1772 Kalajoki, k.15.9.1772 Kalajoki,

Michael s.1.9.1773 Kalajoki, k.8.6.1774 Kalajoki,

Susanna s.21.2.1775 Kalajoki, vihitty 5.10.1798 Kalajoki **Michel Jacobss Tilvisniska**, ent. **Vetenoja**, s.2.2.1775 Kalajoki (vanh. **Tilvisniska**, ent. **Natus, Jacob Jacobss** s.1735, k.1.1.1799 Kalajoki ja **Susanna Marcisdr Wetenoja** s.1742). He asuivat Kalajoella Käännäkylän Tilvisniskassa ja Rahjan Sandabackassa vuosina 1809–19. Tämän jälkeen heidät on merkitty itsellisiksi Kalajoella.

Lapset:

Johan Jacob s.22.12.1799 Kalajoki, k.1.3.1800 Kalajoki,

Michel s.15.12.1800 Kalajoki,

Susanna Britha s.6.12.1801 Kalajoki, vihitty 9.6.1833 Sievi leski **Jacob Johanss Peldokorpi** s.18.8.1796 Sievi (vanh. **Peldokorpi**, ent. **YliKucko, Johan Johanss** s.6.11.1766 Sievi (RK: s.11.6.1766) ja **Gretha Mattsdr AlaKucko** s.10.12.1766). Susanna Brita meni Sieviin 11.4.1819, palasi Kalajoelle vuonna 1820. Edelleen hän meni Ylivieskaan 16.11.1822. Jacob vihitty 1.avioonsa 19.11.1820 Sievi **Anna Ericssdr Perälähti** s.17.3.1797, k.16.5.1732 Sievi,

Eva Caisa s.9.4.1803 Kalajoki, vihitty 1.1.1834 Ylivieska leski **Anders Henricss Helander/Juurikoski** s.30.12.1803 Ylivieska (vanh. **Helander/Jurikoski Henric Olofss** s.9.9.1777 ja **Lisa Henricssdr Niemi l. Cnutila** s.28.2.1780 Ylivieska). Eva Caisa meni Himangalle vuonna 2.11.1825, palasi Kalajoelle 24.10.1826, meni Lohtajalle 24.11.1827,

Fredrika s.5.6.1804 Kalajoki, k.22.7.1804 Kalajoki,

Emanuel s.25.9.1805 Kalajoki, k.7.9.1819 Kalajoki,

Greta Johanna s.15.11.1806 Kalajoki, vihitty 27.12.1828 Nivala **Johan Johanss Mehtälä** s.18.2.1799 Nivala (RK myös: s.18.2.1798) (vanh. **Mehtälä Johan Mattss** s.18.10.1767 ja **Anna Josephsdr** s.20.4.1767). Greta Johanna meni Rautioon 7.11.1824, palasi Kalajoelle 5.2.1826,

Fredrica s.4.5.1808 Kalajoki, k.13.7.1808 Kalajoki,

Johan Jacob s.31.10.1809 Kalajoki, k.6.9.1813 Kalajoki,

Maria Christina/Maja Stina s.27.6.1811 Kalajoki (Sandabacka), k.10.9.1813 Kalajoki,

Elisabeth s.15.8.1813 Kalajoki, k.30.8.1813 Kalajoki,

Anna Beata s.27.9.1815 Kalajoki, k.2.11.1815 Kalajoki,

kuoll.synt.tr s.27.11.1816 Kalajoki,

kastamatta kuol.tr s.6.3.1818 Kalajoki,

Madlena s.2.9.1819 Kalajoki, k.9.9.1819 Kalajoki,

Hans s.20.6.1778 Kalajoki, k.27.10.1778 Kalajoki,

Eric s.20.6.1778 Kalajoki, k.20.6.1778 Kalajoki,

Lapset 2.aviosta:

Simon s.27.8.1782 Kalajoki (RK myös: s.2.1.1782), k.20.3.1843 Nivala, vihitty 31.3.1813 Haapajärvi leski **Walborg Olofsdr Condiola** s.14.2.1780 Haapajärvi, k.2.10.1851 Nivala (vanh. **Condiola Olof Henricss** s.27.1.1738 ja **Charin Mattsdr** s.28.12.1737). Simon merkitty palkolliseksi Kalajoella vuosina 1800–05 ja Nivalassa vuosina 1812–13. Hänet kirjattiin nostomiehenä armeijaan Suomen sodan aikana kesällä 1808. Hän maksoi kotivihkimisestä Haapajärven kappelille 12 hopeakopeekkaa.¹ Heidät on merkitty itsellisiksi Haapajärvellä vuoteen 1824, minkä jälkeen he menivät Nivalaan. Valborg vihitty 1.avioonsa 14.4.1800 Haapajärvi **Elias Olofss Järvelä** s.6.5.1774, k.1.6.1811 Haapajärvi (vanh. **Järvelä Olof Olofss** s.5.1.1766 ja **Carin** s.9.2.1770),

Walborgin ja Eliaksen lapset:

Johannes s.13.6.1800 Haapajärvi, k.pienenä,

Maria s.15.2.1802 Haapajärvi,

Elias s.26.5.1806 Haapajärvi, k.29.10.1807 Haapajärvi,

Walborgin ja Simonin lapset:

Johannes s.14.6.1814 Haapajärvi, k.6.3.1818 Haapajärvi,

Susanna Greta s.24.10.1816 Haapajärvi, k.13.10.1858 Haapajärvi, vihitty 20.4.1840 Nivala **Johan Mattss Tossavainen**, myöh. **Arvola**, s.30.8.1810 Sievi (RK/Nivala: s.30.8.1818) (vanh. luultavasti **Tossava l. Struts Matts Hemmingss** s.____.1780 ja **Walborg Josephsdr Ladvakoski** s.7.12.1782). Juho ja Susanna asuivat ensin Nivalassa ja muuttivat vuonna 1851 itsellisinä Haapajärvelle. Johan vihitty 2.avioonsa 27.1.1861 Haapajärvi leski **Brita Lisa Henricsdr Arvola** s.27.1.1817 Haapajärvi (kts. seuraava).

Lapset:

Fredrika s.24.1.1841 Nivala, k.____.1868 Nivala, vihitty 6.6.1864 Nivala **Johan Anderss Erikkilä** s.30.6.1836 Nivala, k.11.2.1865 Nivala (vanh. **Erkkilä**, ent. **Hernetkoski**, **Anders Matss** s.5.2.1801 Nivala ja **Greta Olofsdr Laakkonen**, ent. **Maliniemi**, s.30.7.1809 Nivala),

Maria s.10.9.1843 Nivala, k.3.5.1846 Nivala,

Wilhelmiina s.2.2.1847 Nivala, k.5.6.1849 Nivala,

Lena Stina s.5.12.1849 Nivala, vihitty 26.12.1882 Haapajärvi **Enock Josuass Pekonen** s.1.10.1852 Haapajärvi (vanh. **Pekonen Josua Mattss** s.27.12.1821 Haapajärvi ja **Lisa Mattsdr Pekkarinen** s.18.5.1823 Haapajärvi),

Walborg s.22.9.1853 Haapajärvi, k.9.5.1856 Haapajärvi,

Matts s.2.5.1819 Haapajärvi, k.20.6.1858 Haapajärvi, vihitty 5.5.1850 Haapajärvi leski **Brita Lisa Henricsdr Arvola**, ent. **Koskela**, s.27.1.1817 Haapajärvi (RK: s.17.7.1817), k.28.10.1869 Haapajärvi (vanh. **Koskela Henric Thomass** s.18.11.1783 ja **Lena Thomasdr** s.20.6.1779). Brita Lisa vihitty 2.avioonsa 27.1.1861 Haapajärvi leski **Johan Mattss Tossavainen** s.30.8.1810 Sievi (katso edellinen). Johan tuli isännäksi Haapajärven Arvolaan. Mattsin ja Brita Lisan lapset:

Janika s.22.4.1851 Haapajärvi, k.13.8.1936 Helsinki, pso **Ferdinand Bergman** s.13.4.1847, k.22.2.1847 Helsinki,

Lena Kaisa s.24.2.1854 Haapajärvi,

Emmanuel s.27.11.1856 Haapajärvi, vihitty 1.avioon 30.11.1879 Haapajärvi **Maria Jeremiasdr Röytiö** s. 6.4.1851 Haapajärvi, k.22.5.1896 Haapajärvi (vanh. **Pietilä Matts Johanss** s.____.1826 ja **Lisa Jeremiasdr** s.____.1826), 2.pso **Wilma Maria Matintr Pietilä** s.22.7.1871 Haapajärvi,

Johanin ja Brita Lisan lapsi:

Elias s.19.7.1861 Haapajärvi, k.9.3.1863 Haapajärvi,

Lisa s.2.5.1819 Haapajärvi, k.30.10.1883 Haapajärvi, vihitty 1.avioon 6.2.1865 Nivala **Johan Pehrss Enterberg** s.25.5.1822 Ylivieska, k.10.2.1876 Nivala (vanh. **Enterberg Pehr Johanss** ja **Anna Kristiina Ericssdr Niemelä** e. **Järvelä**), vihitty 2.avioon 13.11.1879 Nivala leski **Malakias Palosaari** s.20.4.1829 Haapajärvi,

Daniel s.3.11.1823 Haapajärvi, k.1.11.1832 Nivala,

Thomas s.30.12.1783 Kalajoki, k.8.3.1784 Kalajoki.

Johan Ericss Snygg

1791–1796

Johan, ent. **Pennanen**, on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä noin vuonna 1763–64. Hän oli 173 cm pitkä. Hänet pestattiin sotilaaksi 8.6.1791. Vuonna 1795 hän oli komennuksella Hankoniemessä. Hänet siirrettiin 15.3.1796 ruotuun numero 28, missä palveli Suomen sodan loppuun saakka (katso #28).

Katso ruotu #28.

Johan Prut

1796–?

Johan, ent. **Käkenkanta**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1769. Hän oli 168 cm pitkä. Hänet merkittiin sotilaaksi 15.3.1796. Vuonna 1804 hänen todetaan käyttäneen vanhan mallista sotilasasua. Hänen osallistumisestaan Suomen sotaan ei ole tietoa, ainakaan sodan loppuvaiheessa tässä ruodussa ei ollut sotilasta.

Johan Pruth/Pruth s.24.6.1769, k.~.1808 kentällä (vanh. mahdollisesti **Pamp Pehr Larss** s.~.1733 ja **Brita Mattsdr Biörckbacka** s.6.4.1732 Kaarleby), vihitty 1.11.1799 Kalajoki **Helena/Lena Thomasdr Riihimäki** s.18.5.1777 Kälviä, k.5.9.1841 Kalajoki (vanh. **Thomas Anders Riihimäki** s.~.3.1733 ja **Maria Hinriksdr Rauduinen** s.4.3.1734 Kälviä). He asuivat ruotutorpassa vuodesta 1797. Helena vihitty 2.avioon 25.3.1813 Kalajoki leski, ent. sotilas #43 **Anders Beth** s.18.2.1765, k.19.12.1835 Ylivieska.

Helenan avioton lapsi **Anders Edgrenin** kanssa:

Caisa Lovisa s.12.12.1799 Kalajoki, k.16.12.1799 Kalajoki,

Johanin ja Helenan lapset:

Esaias s.20.3.1802 Kalajoki, vihitty 11.12.1831 Kalajoki **Britha Eliadr Hongimaa** s.10.11.1807 *Paavola*. Esaias muutti 24.2.1818 Rautioon. Ensimmäisen lapsensa kastemerkinnän mukaan hän toimi pitäjänrätälinä Kalajoella. Hänet tuomittiin vuonna 1829 murtovarkaudesta ja salavuoteudesta Suomenlinnaan. Hän sai tuomion myös julkijuopottelusta. Myöhemmin hänet on mainittu itsellisenä ja mäkitupalaisena.

Lapset:

Abel s.22.6.1832 Kalajoki,

Maria s.17.12.1834 Kalajoki,

Lena Lisa s.27.11.1836 Kalajoki,

Edla s.1.4.1839 Kalajoki,

Melchisedech s.4.12.1841 Kalajoki,

Anna Caisa s.22.10.1844 Kalajoki, 13.3.1847 Kalajoki,

Johannes Salomon s.16.6.1804 Kalajoki,

Maja Lisa s.25.6.1806 Kalajoki, vihitty 5.12.1824 Ylivieska **Emanuel Bertilss Kolehmainen** s.15.8.1799 Ylivieska (vanh. **Niemi**, myöh. **Colemainen**, **Bertil Johanss** s.20.3.1776 Ylivieska ja **Susanna Jacobsdr Koskela** s.5.3.1775). Maja Lisa meni ensin miniäksi Ylivieskan Colemaiseen. He siirtyivät Ylivieskan Knuutiin noin vuonna 1831. Heidät on merkitty itsellisiksi Ylivieskassa vuodesta 1846 lähtien.

Lapset:

Susanna Lucia s.16.9.1825 Ylivieska (Colemainen), meni Nivalaan vuonna 1846,

Johan s.14.4.1827 Ylivieska (Kolehmainen), k.pienenä,

Maria Helena s.11.12.1828 Ylivieska (Kolemainen),

Emanuel s.27.4.1831 Ylivieska (Knuutila/ Kangasniemi), k.pienenä,

Stina Lisa s.28.8.1832 Ylivieska (Knuutia),

Bertil s.1.8.1834 Ylivieska (Knuutila),

Lisa s.20.4.1836 Ylivieska (Knuutila),

Jacob s.11.6.1838 Ylivieska (Knuutilaniemi),

Daniel s.20.6.1840 Ylivieska (Knuutila),

Eva s.28.6.1842 Ylivieska (Kangasniemi),

Henric s.9.3.1845 Ylivieska (Knuutila Kangasniemi).

Viitteet

¹ SSHY: IK154, Haapajärven kirkontilit 1812–13, kuva 70